

CrnaGora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-1993/1

Podgorica, 05.03.2021. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

-n/r ministra, gospodina Ratka Mitrovića -

Poštovani gospodine Mitroviću,

Povodom *Predloga uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga uredbe i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju uredbe nije potrebno obezbjedjenje finansijskih sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja sa aspekta državnog budžeta nema primjedbi na Predlog uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. Miloško Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
NAZIV PROPISA	Predlog uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Predloženim tekstom Uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama utvrđuje se spisak supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci, kao i proizvoda koji ih sadrže, način stavljanja u promet, upotreba, izvoz i uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci, opreme i proizvoda koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni. Isto tako, utvrđuje se smanjenje potrošnje ovih supstanci kroz određivanja godišnjih kvota za uvoz istih. Takođe, uredbom se utvrđuje i postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama, postupanje sa opremom i proizvodima koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, postupanje sa tim supstancama nakon prestanka upotrebe proizvoda koji ih sadrže, način njihovog prikupljanja, korišćenja, reciklaže, regeneracije, trajnog odlaganja i uništavanja. Utvrđeno je da stalne emisije supstanci koje oštećuju ozonski omotač dovode do velikih oštećenja ozonskog omotača. Usljed oštećenja ozonskog omotača dolazi do povećane izloženosti UV B zračenju što predstavlja prijetnju za zdravlje ljudi i životnu sredinu. Takođe, alternativne supstance iako ne oštećuju ozonski omotač ove supstance su gasovi sa efektom staklene bašte koji imaju značajan potencijal globalnog zagrijavanja, pa bi nekontrolisana potrošnja, kao i emisija ovih supstanci doprinijela klimatskim promjenama.</p> <p>Većina supstanci koje oštećuju ozonski omotač imaju visoke potencije globalnog zagrijavanja, pa bi se njihovom eliminacijom doprinijelo kako u očuvanju ozonskog omotača tako i u borbi protiv klimatskih promjena. Isto tako, kontrolisana upotreba i potrošnja alternativnih supstanci doprinijeće u postizanju ciljeva za smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte.</p> <p>Nekontrolisana potrošnja i upotreba supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci dovela bi do daljih oštećenja ozonskog omotača, a uzimajući u obzir i potencijal globalnog zagrijavanja ovih supstanci, što bi izazvalo promjene na ljude, ekosisteme, biljni i životinjski svijet.</p> <p>Bez preduzimanja mjera u cilju kontrole upotrebe i potrošnje kako supstanci tako i proizvoda i opreme koje ih sadrže problem bi evoluirao u vidu dalje degradacije ozonskog omotača kao i do globalnog zagrijavanja</p> <p>Negativni uticaj klimatskih promjena kao i oštećenja ozonskog omotača imaju opšti uticaj na društvo odnosno utiče na sve subjekte u društvu.</p> <p>Ukoliko bi se izabrala "status quo" opcija došlo bi do povećanja emisija gasova sa efektom staklene bašte u atmosferi, kao i emisija supstanci koje oštećuju ozonski omotač, što bi direktno rezultiralo oštećenjem ozonskog omotala kao i pogoršanjem klimatskih uslova.</p>	

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Predloženim propisom normiraće se i sprovesti potrebne mjere koje će doprinijeti da se eliminiše upotreba supstanci koje oštećuju ozonski omotač, kao i da se uspostavi smanjnije potrošnje alternativnih supstanci (florougljovodonika). Donošenjem uredbe Crna Gore učvršćuje svoj put ka učlanjenju u EU i potvrđuje preuzetu obavezu borbe za zaštitu ozonskog omotača kao i negativnog uticaja klimatskih promjena, shodno Montrealskom Protokolu o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i Pariškom sporazumu,

Predlogom Uredbe se doprinosi daljem toku pregovora u okviru Poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene sa Evropskom Unijom, imajući u vidu da se postiže usklađenost sa relevantnim EU propisima, uključujući:

- Regulativa (EC) br. 1005/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta o supstancama koje oštećuju ozonski omotač-32009R1005
- Regulativa Komisije (EU) br. 744/2010 kojom se mijenja Regulativa (EC) br. 1005/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta o supstancama koje oštećuju ozonski omotač , u pogledu kritične upotrebe halona - 32010R0744
- Regulativa Komisije (EU) No 291/2011 o kritičnoj upotrebi kontrolisanih supstanci osim hidrofluorougljovodonika za laboratorijske i analitičke svrhe u Uniji u skladu s Regulativom (EC) br. 1005/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta o supstancama koje oštećuju ozonski omotač - 32011R0291
- Regulativa Komisije (EU) br. 1088/2013 kojom se mijenja Regulativa (EC) br. 1005/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu zahtjeva za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz proizvoda i opreme koja sadrži ili zavisi od halona, za kritičnu upotrebu u vazduhoplovima - 32013R1088
- Regulativa (EU) br. 517/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta o flurisanim gasovima s efektom staklene bašte kojom se stavlja van snage Regulativa (EC) br. 842/2006 - 32014R0517
- Regulativa Komisije (EC) br. 1516/2007 kojom se uspostavljaju, u skladu s Regulativom (EC) br. 842/2006, standardni zahtjevi u pogledu propuštanja za stacionarne rashladne uređaje, klimatizacionu opremu i toplotne pumpe koje sadrže određene fluorisane gasove s efektom staklene bašte - 32007R1516
- Regulativa Komisije (EC) br. 1497/ kojom se uspostavljaju, u skladu s Regulativom (EC) br. 842/2006, standardni zahtjevi u pogledu propuštanja za stacionarne sisteme protivpožarne zaštite koji sadrže određene fluorisane gasove s efektom staklene bašte - 32007R1497
- Implementaciona regulativa Komisije (EU) 2015/2068 od 17. novembra 2015. o utvrđivanju, u skladu s Regulativom (EU) br. 517/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta, oblika oznaka za proizvode i opremu koji sadrže fluorisane gasove s efektom staklene bašte - 32015R2068

Predloženim propisom se sprovode i ciljevi iz Nacionalnog plana za eliminaciju HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač za period 2020-2025.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Preferirana opcija je došenje Uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač alternativnim supstancama, na koji način Crna Gora učvršćuje svoj put ka EU, i ispunjava međunarodno preuzetu obavezu prema Montrealskom protokolu o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i Amandmanima na Protokol.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

S obzirom da emisije supstanci koje oštećuju ozonski omotač kao i alternativne supstance mogu da dovedu do oštećenja ozonskog omotača, a kao gasovi sa efektom staklene bašte i do uticaja na klimatske promjene, a koje u konačnom utiče na kompletno društvo, normiranje ove oblasti kroz Predlog uredbe će uticati na sve subjekte u društvu.

Primjena ove Uredbe neće izazvati nove troškove na teret građana, kao ni finansijske obaveze za privredne subjekte. Međutim, Uredba uvodi obaveze za privredne subjekte u smislu obavještanja i dostavljanja podataka iz evidencije nadležnom organu uprave i pribavljanja dozvola za određene djelatnosti i to : operatere proizvoda ili opreme koja sadrži supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance, pravna lica i preduzetnike koji obavljaju djelatnosti ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance; kao i pravna lica i preduzenike koji uvoze/izvoze ove supstance. Ove obaveze se uvode sa ciljem daljeg regulisanja i unapređenja ove oblasti i usklađivanja sa EU obavezama, kao i obavezama koje proizilaze iz Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač. Takođe, Crna Gora kao članica Montrealskog protokola, od oktobra 2006. godine, i ima mogućnost apliciranja za finansijskim sredstvima koja obezbjeđuju da se kroz implementaciju Planova za eliminaciju supstanci koje oštećuju ozonski omotač ovaj privredni sektor pomogne kroz: nabavku opreme za obavljanje djelatnosti ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili alternativne supstance, obuke i seminare zaposlenih lica kod navedenih privrednih subjekata, kao i kroz obezbjeđivanje priručnika, brošura i ostalih materijala, sve u cilju obezbjeđenja uslove za punu implementaciju EU regulativa.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;

- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju predloženog propisa nijesu potrebna nova sredstva iz Budžeta Crne Gore. Implementacijom ove Uredbe ne proizilaze dodatne međunarodne finansijske obaveze.

Ne.

Ne postoje posebne sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Za potrebe izrade teksta Predloga uredbe angažovan je nezavisni ekspert, a osnovana je i Radna grupa od strane Ministarstva ekologije urbanizma i prostornog planiranja sa relevantnim predstavnicima institucija koji učestvuju u donošenju, sprovođenju i praćenju strategija, politika i aktivnosti u oblasti klimatskih promjena, a čije je mišljenje od izuzetnog značaja za usvajanje Predloga uredbe kao što su, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo kapitalnih investicija, Privredne komore Crne Gore, Uprave za inspekcijske poslove, Agencije za civilno vazduhoplovstvo, Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore.

Konsultacije sa zainteresovanim stranama su obavljane kako na radnim sastancima i u direktnoj komunikaciji, tako i dostavljenim predlozima i sugestijama u pisanoj formi.

Konsultativni proces je vođen od strane Ministarstva ekologije, urbanizma i prostornog planiranja, preko Direktorata za klimatske poslove i mediteranske poslove, odnosno Direkcije za klimatske promjene.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.

Tokom implementacije Uredbe, u slučaju potrebe, u skladu sa propisanim procedurama nadležno Ministarstvo će redovno obavještavati Evropsku komisiju.

Glavni indikatori po kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva je mogućnost ispunjenja završnih mjerila u okviru Pregovaračkog Poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene.

Monitoring i evaluaciju sprovođenja Uredbe će vršiti Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Podgorica, 04.03.2021. godine.

